

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Graven Es gebieden 10 en 11

Gemeente Oldenzaal

Datum: 10 februari 2021

Projectnummer: 200456.01

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	De m.e.r. –beoordeling	4
2	Kenmerken van het project	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Beschrijving van het project	7
2.4	Overige kenmerken van het project	8
3	Plaats van het project	10
3.1	Inleiding	10
3.2	Het bestaande grondgebruik	10
3.3	Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu	12
4	Kenmerken van het potentiële effect	18
4.1	Inleiding	18
4.2	Natuur	19
4.3	Verkeer	22
4.4	Geluid	22
4.5	Luchtkwaliteit	23
5	Conclusie	25
	Gebruikte onderzoeken/bronnen	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de noordrand van Oldenzaal, in de wijk De Graven Es, bevindt zich een groten-deels onbebouwd gebied. Het voornemen bestaat om aan de uiterste westzijde te voorzien in maximaal 45 woningen, waarmee de woonwijk De Graven Es aan deze zijde wordt gecompleteerd. Daarnaast wordt voorzien in een wijzigingsbevoegdheid ter mogelijk making van twee woningen. Verder wordt het gebied conserverend be-stemd.

Deze ontwikkeling is niet mogelijk binnen de kaders van het geldende bestemmings-plan 'Buitengebied', aangezien de bestemming 'Agrarisch Gebied' geen woningbouw toestaat. Om de beoogde ontwikkeling alsnog mogelijk te maken moet er een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld.

Globale begrenzing plangebied (rood kader) bron: pdok.nl

In de toelichting van het bestemmingsplan moet de haalbaarheid van de ontwikkeling worden aangetoond en in dat kader vindt toetsing plaats aan de van toepassing zijnde wetgeving. Uit toetsing van de ontwikkeling aan de m.e.r.-wetgeving, blijkt dat de beoogde ontwikkeling is aan te merken als een activiteit als bedoeld in categorie D.11.2 in de bijlage van het Besluit m.e.r., namelijk 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'. Het onderhavige project blijft onder de bij deze activiteit genoemde drempelwaarden, die in paragraaf 1.2 nader worden besproken. Vanwege het feit dat onder de drempelwaarden wordt gebleven, is een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

Ook dient op basis van het Besluit m.e.r. en de Wet milieubeheer een m.e.r.-beoordelingsbesluit te worden genomen door het bevoegde gezag voorafgaand aan het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan. Het bevoegde gezag neemt de beslissing of, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die de activiteit mogelijk voor het milieu kan hebben, een m.e.r. moet worden doorlopen.

In het kader van voorgaande is voorliggende vormvrije m.e.r. beoordeling opgesteld. Deze kan tevens worden gebruikt als aanmeldingsnotitie. Op basis van deze aanmeldingsnotitie kan het bevoegde gezag de gevolgen beoordelen van het project en de beslissing nemen of er een m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk is in het kader van dit project.

1.2 De m.e.r. –beoordeling

Het instrument milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) is een hulpmiddel om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De wettelijke basis voor de m.e.r. is de Wet milieubeheer. In de uitvoeringswetgeving, het Besluit m.e.r., staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het project mogelijk maakt, de omvang ervan en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. staat of sprake is van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r.
(Bron: www.infomil.nl)

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die qua omvang boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onder de D-drempel moet het bevoegd gezag via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is.

In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is qua inhoud vormvrij. Als belangrijke nadelige gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan moet de formele

m.e.r.-beoordelingsprocedure worden doorlopen. Uiteraard kan ook direct voor een m.e.r. gekozen worden.

Sedert een wetswijziging, waarmee een herziening van de Europese m.e.r.-richtlijn is geïmplementeerd, is ook de vormvrije m.e.r.-beoordeling aan regels gebonden. De toetsingscriteria lagen al vast, maar nu zijn er ook procedureregels. Voorafgaand aan de besluitvorming over het besluit, moet een aanmeldingsnotitie worden ingediend bij het bevoegd gezag. Op grond van de inhoud van deze notitie moet het bevoegd gezag binnen zes weken gemotiveerd oordelen of voor de activiteit een MER moet worden opgesteld. Dit besluit hoeft niet openbaar te worden gemaakt. Wel zal in het ontwerp van het besluit aan deze m.e.r.-beoordelingsbeslissing moeten worden toegelicht.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd, moet een planMER worden opgesteld.

Toetsing aan Besluit m.e.r.

Onderhavig project (de realisatie van maximaal 47 woningen, inclusief wijzigingsbevoegdheid, te Oldenzaal) wordt als een activiteit genoemd in bijlage onderdeel D van het Besluit m.e.r. Categorie D.11.2 betreft namelijk 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'. De drempelwaarde is als volgt geformuleerd: "in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

- 1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
- 2°. een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of
- 3°. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer."

De voorgenomen (her)ontwikkeling voorziet in de realisatie van maximaal 47 woningen en blijft daarmee ruim onder de drempelwaarde van 2.000 woningen en kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Doel vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het doel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling is het geven van inzicht in de milieueffecten van de voorgenomen activiteit aan het bevoegd gezag. Er wordt in een vormvrije m.e.r.-beoordeling een antwoord gegeven op de vraag of er vanwege de uitvoering van de activiteiten belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten. In voorliggend rapport wordt inzicht gegeven in de milieueffecten en daarmee vormt dit rapport de benodigde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het rapport is de aanmeldingsnotitie waarmee het college een m.e.r.-beoordelingsbeslissing wordt gevraagd over het bijbehorende bestemmingsplan.

Criteria voor toetsing

In het voorliggend rapport wordt op de milieueffecten van het voornoemde project ingegaan, waarbij, conform artikel 2, lid 5 van het Besluit m.e.r. juncto de leden 1 tot en met 3 van artikel 7.16 van de Wet milieubeheer, ingezoomd wordt op de volgende onderdelen:

- kenmerken van de activiteit;
- plaats waar de activiteit wordt verricht;

- kenmerken van de gevolgen van de activiteit.

Aan de hand van de behandeling van deze criteria wordt onderzocht of voor de ontwikkelingen al dan geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgen drie hoofdstukken waarin nader wordt ingegaan op het onderhavige project en de eventuele milieugevolgen. Navolgend wordt ingegaan op de kenmerken van het project in hoofdstuk 2, in hoofdstuk 3 wordt de plaats van het project beschreven en de kenmerken van het potentiële effect komen in hoofdstuk 4 aan bod. Het rapport wordt afgesloten met een eindconclusie in hoofdstuk 5.

2 Kenmerken van het project

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het project besproken. De aard en de omvang van het project worden in beeld gebracht. Ook wordt gekeken naar overige aspecten: cumulatie, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en de risico op ongevallen.

2.2 Beschrijving van het project

Onderhavig bestemmingsplan heeft voor het grootste deel van het plangebied tot doel de bestaande situatie juridisch-planologisch vast te leggen en hiermee het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied' van de voormalige gemeente Weerselo te actualiseren. Het bestemmingsplan is dan ook voornamelijk consoliderend van karakter, ondanks het feit dat nieuwe ontwikkelingen wel degelijk worden toegestaan. Naast een deel woningbouwontwikkeling betreft dit eveneens de mogelijkheid (door middel van een wijzigingsprocedure) voor het oprichten van twee vrijstaande wooneenheden aan de Oude Oldenzaalsestraat.

De woningbouwontwikkeling wordt beoogd ter plaatse van de zogenoemde locatie 10a en voorziet in maximaal 45 woningen. Dit deel bevindt zich aan de uiterste zuidwesthoek van het plangebied en invulling met woningbouw betekent een completering van de woonwijk De Graven Es aan deze zijde. Het karakter en de uitstraling van de woningen zal aansluiten op De Graven Es als geheel. Voor de ontwikkeling is een proefverkaveling opgesteld, welke onderstaand is weergegeven.

Proefverkaveling locatie 10a (bron: Gemeente Oldenzaal)

De proefverkaveling laat een gevarieerd programma zien, bestaande uit 14 vrijstaande woningen, 14 twee-onder-een-kapwoningen en 15 rijwoningen, verdeeld over 4 woonvelden. Het parkeren wordt opgelost op het eigen terrein voor wat betreft de vrijstaande en twee-onder-een-kapwoningen en met haaks- en langspaarkeerplaatsen ter plaats van de rijwoningen. De aan te leggen wegen rondom de vier velden worden begeleid door groen en/of bomen. Ten slotte wordt aan de zuidzijde ruimte gecreëerd voor waterberging. Het integreren van water binnen het ontwerp is typerend voor dit gebied, waarin groenblauwe structuren veelvuldig zichtbaar zijn. De invulling van woningbouw vormt in ruimtelijk en functioneel opzicht een logische completering van de structuren zoals deze bestaan in De Graven Es.

2.3 Omvang van het project

De nieuwe ontwikkelingen die het, voornamelijk consoliderende, bestemmingsplan mogelijk maken bestaan uit de realisatie van maximaal 47 woningen.

2.4 Overige kenmerken van het project

2.4.1 *Cumulatie met andere projecten*

Cumulatie met andere projecten is niet aan de orde. Er wordt dus geen cumulatie verwacht met andere ontwikkelingen in de directe nabijheid van het plangebied.

2.4.2 *Gebruik van natuurlijke hulpbronnen*

Natuurlijke hulpbronnen zijn alle in de natuur aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn. Naast natuurlijke grondstoffen, die in productieprocessen gebruikt worden, maken hulpbronnen (economische) activiteiten mogelijk (deze worden daarbij niet verbruikt). De toetsing in deze paragraaf blijft beperkt tot het gebruik van natuurlijke hulpbronnen die binnen dan wel in de directe nabijheid van het projectgebied voorkomen.

Tijdens de realisatie van de beoogde nieuwbouw wordt tijdelijk gebruik gemaakt van brandstof, elektriciteit, eventueel spoelwater en eventueel grond bij de graafwerkzaamheden. De precieze hoeveelheden en te gebruiken bouwstoffen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken.

De nieuwe functies binnen het plan maken geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de directe nabijheid van het plangebied.

In het geheel legt het project hiermee geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

2.4.3 *Productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder*

Tijdens de tijdelijke realisatie van de nieuwbouw wordt gewerkt met stikstof- en fijnstof-emitterende materieel (machines, etc.). Hiernaast zullen de aanlegwerkzaamheden in beperkte mate gepaard gaan met afvalstoffen (zoals overtollig bouwmaterialen)

en hinder (bijv. geluid). Verder vindt geen productie plaats die leidt tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen.

De beoogde ontwikkeling heeft een verkeersaantrekkende functie. Er is daarom sprake van mogelijke effecten op het gebied van geluid, lucht en verkeer (bijvoorbeeld hinder, doorstroming, veiligheid).

2.4.4 *Risico van ongevallen*

Onderhavig project vormt in algemene zin geen bijzonder risico voor de omgeving. Het project brengt geen wezenlijke risico's met zich mee.

3 Plaats van het project

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omgeving waarin de activiteiten plaatsvinden, alsmede de eventuele kwetsbaarheid van dit gebied voor de voorgenomen activiteiten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het projectgebied zelf, maar ook naar de aangrenzende gebieden.

3.2 Het bestaande grondgebruik

Het plangebied grenst aan c.q. maakt deel uit van de woonwijk De Graven Es. Dit betreft één van de vier naoorlogse woonwijken die rondom de schil van de binnenstad van Oldenzaal zijn gebouwd, namelijk Zuid Berghuizen, De Thij, De Graven Es en De Essen. Kenmerken voor deze wijken zijn het groene karakter en de aanwezigheid van water. Globaal markeert onderhavig plangebied de overgang tussen de wijken De Graven Es en De Essen, alsmede het landelijk gebied van de gemeente Oldenzaal.

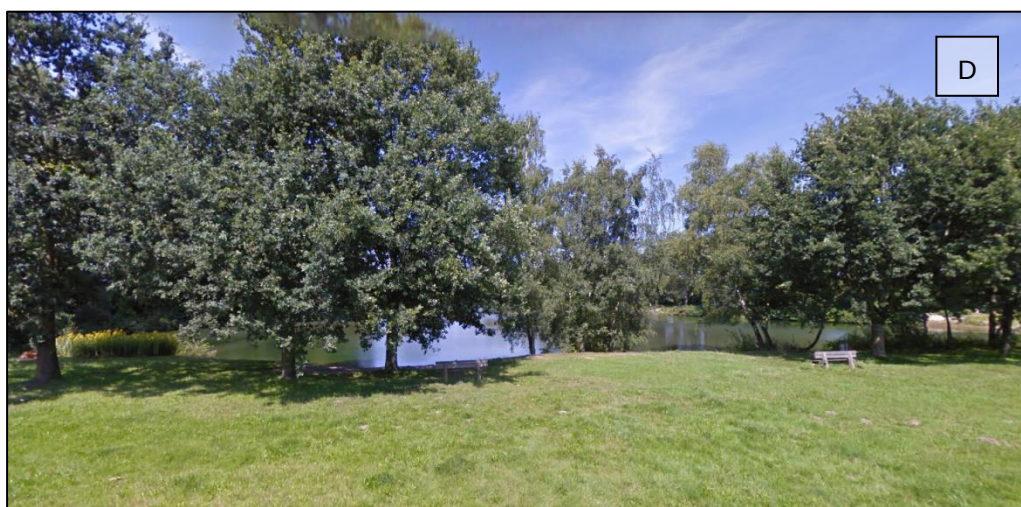
Het plangebied kent, gelet op de grootte van het gebied, een verscheidenheid aan functies. Het uiterste westen van het plangebied betreft grasland, ingesloten door de straten Erve de Wel, Wolbertdijk en B.A.A. Engelbertinklaan. Het grasveld wordt begeleid door bomen. Tevens bevindt zich hier een woonkavel aan de Wolbertdijk 11. Het middendeel van het plangebied bestaat uit ruim opgezette agrarische percelen. Centraal hierin bevindt zich een vijver, welke onder andere in gebruik is als visvijver. De landschappelijke waarden van de vijver en de beken worden versterkt door de aanwezige houtsingels. De Wieldraaijerlaan, welke de noordelijke begrenzing van het plangebied markeert, wordt eveneens begeleid door bomen. Deze laan mondt aan de noordoostzijde van het plangebied uit in een rotonde, waarbij een kruising met de provinciale weg N343 plaatsvindt. Verder bevinden zich aan de oostzijde van het plangebied, aan de Oude Oldenzaalsestraat enkele (erf)woonpercelen. Ten slotte bevindt zich een maatschappelijke voorziening (zorgboerderij) aan de Grensweg 2 aan de zuidoostzijde van het plangebied.

In de navolgende afbeelding is een luchtfoto weergegeven van de huidige situatie van het plangebied. De letters die hierop zijn aangegeven corresponderen met de daaropvolgende impressies gezien vanaf straatniveau.

Impressie huidige situatie plangebied in vogelvlucht (bron: Google Earth)

Impressie huidige situatie plangebied, gezien vanaf alle zijdes (bron: Google Maps)

3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

3.3.1 Inleiding

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is een analyse gedaan naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn. Echter, behalve gebieden die op grond van de richtlijn als gevoelig worden beschouwd, zijn er ook gebieden waar krachtens nationale en provinciale regels in het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling rekening mee dient te worden gehouden.

Het resultaat van de analyse wordt hierna beknopt gepresenteerd. Wanneer er een grote relevantie is voor de in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling centraal staande ingrepen, wordt er een toelichting gegeven.

3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden bijlage III EU-Richtlijn

In de navolgende tabel is de toetsing opgenomen aan alle typen gebieden zoals genoemd in bijlage III van de Richtlijn.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Wetlands	Conventie van Ramsar	In of in de directe nabijheid van het projectgebied zijn geen aangewezen Wetlands aanwezig.
Kustgebieden		Het projectgebied is niet gelegen in een kustgebied.
Berggebieden en bosgebieden	Wet natuurbescherming	Het projectgebied is niet gelegen in een berggebied of bosgebied.
Reservaten en natuurparken: - Nationale Landschappen - Nationale parken	Nationale Landschappen zijn benoemd in de Nota Ruimte Nationale Parken zijn onderdeel van de EHS.	Het projectgebied ligt aan de rand van een Nationaal Landschap (zie verder onder 1). Het projectgebied ligt niet in een Nationaal Park.
Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)	Wet natuurbescherming	In de omgeving van het projectgebied liggen Natura 2000-gebieden (zie verder onder 2).
Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden	Europese milieuriichtlijnen (o.a. kaderrichtlijn Luchtkwaliteit, kaderrichtlijn water)	Het projectgebied ligt niet in gebieden waar basis van communautaire wetgeving reeds normen worden overschreden.
Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid		Het projectgebied is niet gelegen in een gebied met hoge bevolkingsdichtheid.
Landschappen van - historisch belang - cultureel belang - beschermd stads- en dorpsgezicht - archeologisch belang	- Verdrag van Valletta - Monumentenwet - Gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan	Het plangebied kent een archeologische verwachtingswaarde (zie verder onder 3). In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich cultuurhistorische elementen (zie verder onder 4).

1. Nationaal landschap

Het plangebied ligt aan de rand van het Nationaal Landschap Noordoost-Twente. Voor het Nationaal Landschap Noordoost-Twente geldt dat de kernkwaliteiten een samenhangend systeem van beken, essen, kampen en moderne ontginningen betreffen. Er zullen geen ruimtelijke ontwikkelingen binnen het plangebied plaatsvinden die afbreuk zouden kunnen doen aan de benoemde kernkwaliteiten.

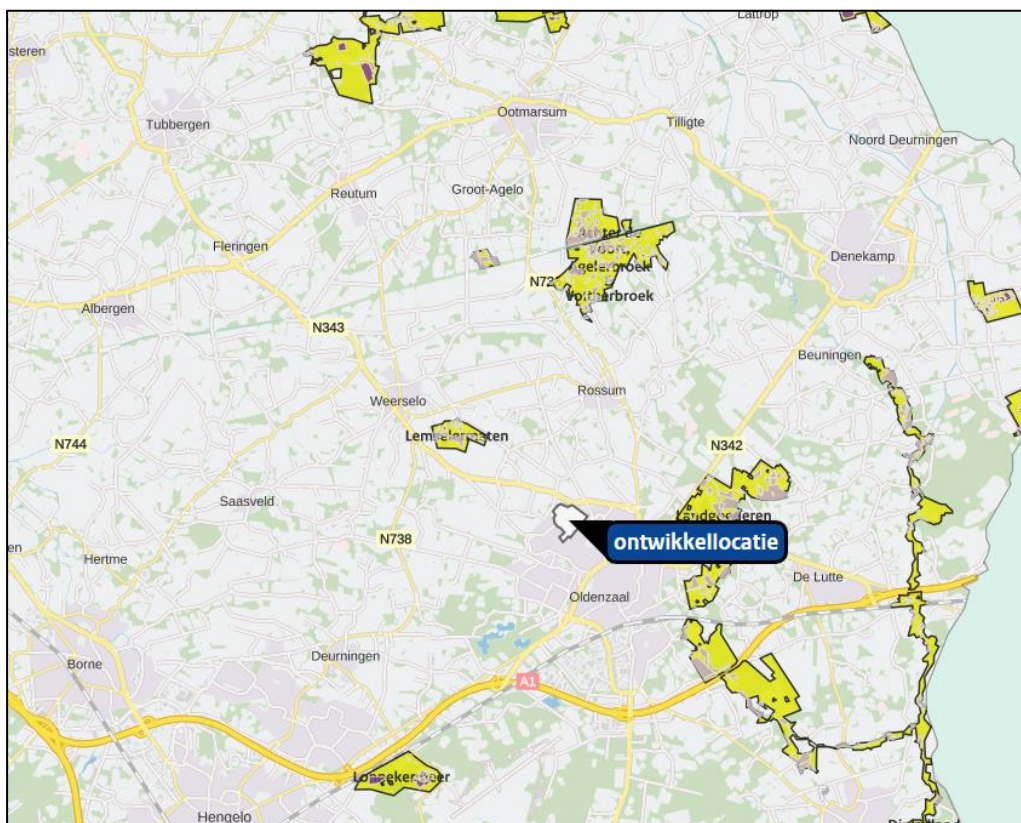
Gezien voorgaande zijn op voorhand negatieve milieueffecten uit te sluiten. Er ontstaat dus geen negatief milieueffect op de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Noordoost-Twente. Dit aspect zal daarom niet nader worden behandeld in hoofdstuk 4.

2. Natura 2000-gebied

Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie, die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Deze richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten beschermd moeten worden. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze gebieden te beschermen.

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Wel liggen Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied. Het betreft de volgende Natura 2000-gebieden met de bijbehorende afstanden tot de ontwikkellocatie:

- Lemselermaten	circa 2 kilometer
- Landgoederen Oldenzaal	circa 2 kilometer
- Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek	circa 4 kilometer
- Lonnekermeer	circa 6 kilometer
- Dinkelland	circa 7,5 kilometer
- Springendal & Dal van de Mosbeek	circa 10 kilometer
- Bergvennen & Brecklenkampse Veld	circa 12 kilometer

Situering ontwikkellocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Met het plan wordt een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt. Het is uitgesloten dat bijvoorbeeld licht of geluid afkomstig van de ontwikkeling op deze grote afstand het Natura 2000-gebied kan verstoren. Wel is met de ontwikkeling een toename van stikstofemissie te verwachten. Voor de benoemde Natura 2000-gebieden geldt dat sprake is van stikstofgevoelige habitattypen. Negatieve milieueffecten kunnen op

voorhand niet worden uitgesloten. Dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

3. Archeologische waarden

Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld, die in 2022 in werking zal treden. Het uitgangspunt is dat de beschermingsniveaus zoals die in de eerdere wetten en regelingen golden, worden gehandhaafd. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

In plangebieden A, B en C kunnen resten uit de periode Laat-Paleolithicum – Vroeg-Neolithicum worden verwacht (middelhoge verwachting), samenhangend met een overgang van zandgronden naar een beekdal. In de delen waar veldpodzolgronden of een laarpodzolgrond aanwezig is, kunnen resten uit de periode Neolithicum – Bronstijd worden verwacht (middelhoge verwachting). Resten uit deze perioden zijn normaliter vooral op de wat hogere dekzandruggen te verwachten. Naar verwachting zijn eventuele resten uit deze periode in de plangebieden minder goed geconserveerd gebleven omdat geen sprake is van een dik plaggendek. Voor de periode Neolithicum – Bronstijd wordt daarom een middelhoge verwachting gehanteerd. Resten uit de IJzertijd, Romeinse tijd en Vroege Middeleeuwen kunnen niet uitgesloten worden, maar in deze perioden zocht men vaak de hogere dekzandruggen op. Daarnaast zijn met name resten uit de Romeinse tijd zeer schaars in dit deel van Nederland. Voor deze periode geldt daarom een lage verwachting. Specifiek voor plangebied A geldt daarnaast een hoge verwachting voor resten uit de Late Middeleeuwen/Nieuwe Tijd op basis van het naburige historische erf.

Tijdens het verkennend booronderzoek is in plangebied A en – in mindere mate plangebied B – een deels intact bodemprofiel aangetroffen. In deelgebied C is sprake van een AC-profiel. Voor plangebied C wordt geen nader vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.

In plangebieden A en B kunnen archeologische resten worden verwacht. Tijdens het karterende booronderzoek zijn echter geen relevante archeologische indicatoren aangetroffen. De kans dat er daarom daadwerkelijk sprake is van een vindplaats is klein, al is dit type vervolgonderzoek ongeschikt om grondsporen (paalkuilen en dergelijke) op te sporen. Nader onderzoek wordt hier niet noodzakelijk geacht.

Gezien voorgaande zijn op voorhand negatieve milieueffecten uit te sluiten. Er ontstaat dus geen negatief milieueffect op eventuele archeologische waarden. Dit aspect zal daarom niet nader worden behandeld in hoofdstuk 4.

4. Cultuurhistorische waarden

Op grond van artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Cultuurhistorische waarden omvatten meer dan alleen bouwhistorische objecten en monumenten waarop tot voorheen vaak alleen de aandacht lag in bestemmingsplannen. Door middel van een historisch-geografische inventarisatie dienen ook cultuurlandschappelijke structuren en elementen in beeld gebracht te worden, zoals oude infrastructuur, verkavelingsstructuren en elementen daarin zoals houtwallen, beeklopen en essen, en moet ook gedacht worden aan het stedenbouwhistorische karakter van wijken en gebieden. Belangrijk is om na te gaan wat het 'eigene' van een gebied is en om dat met al zijn elementen en structuren in beeld te brengen.

De gemeente Oldenzaal heeft cultuurhistorisch beleid in de vorm van een cultuurhistorische waardenkaart. Hierin is naast monumenten en waardevolle gebouwen tevens aandacht voor waardevolle infrastructuur en waardevolle gebieden/landschappen. Uit de cultuurhistorische waardenkaart volgt dat het plangebied in de buurt ligt van twee markestenen en twee historische erven. De nieuwe ontwikkeling voegt zich zowel ruimtelijk als functioneel zorgvuldig in de omgeving en vormt een passende overgang van de woonwijk De Graven Es naar het landelijk achterland. De afstand tussen plangebied en monument is dusdanig, dat de waarde van de cultuurhistorisch waardevolle elementen en haar directe omgeving niet wordt aangetast. Er zal daarom geen sprake zijn van negatieve effecten op cultuurhistorische waarden. Dit aspect wordt daarom nader behandeld in hoofdstuk 4.

3.3.3 Toetsing overige gevoelige gebieden

Naast de gebiedstypen die specifiek zijn genoemd in bijlage III van de Richtlijn, is getoetst aan de gevoelige gebieden op grond van overig nationale of provinciale wetgeving of beleid.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur)	Provinciale verordening	Het projectgebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).
Gebied geschikt voor beschermde soorten	Wet natuurbescherming	Het projectgebied is mogelijk geschikt voor beschermde soorten (zie verder onder 4).
Weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied	Provinciale verordening	Het projectgebied ligt niet in een beschermingsgebied voor weidevogels.
Stiltegebied	Wet milieubeheer Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een stiltegebied.

<i>Type gebied</i>	<i>Juridisch kader</i>	<i>Relevantie voor de activiteit</i>
Bodembeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied.
Grondwaterbeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied.

5. Beschermden soorten

Gelet op het karakter van het plangebied en haar omgeving kunnen mogelijk beschermde dier- of plantensoorten aanwezig zijn, dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de potentiële effecten van de activiteiten. In dit hoofdstuk gaat het om de interactie tussen beide voorgaande hoofdstukken. Hetgeen beschreven is over de kenmerken van het project en de plaats van het project zijn bepalend voor de milieuaspecten die in dit hoofdstuk nader aan de orde worden gesteld. Voor alle thema's geldt dat conform de Europese richtlijn gelet wordt op de duur, frequentie en onomkeerbaarheid van het effect. Tevens wordt aandacht besteed aan de mogelijke cumulatieve effecten op de diverse aspecten als gevolg van de komst van de woningen.

Hoofdstuk 2 laat zien dat het project de realisatie van maximaal 47 woningen in de wijk Graven Es te Oldenzaal betreft. Dit is een ontwikkeling die zorgt voor de aantrekkings van enig verkeer.

Hoofdstuk 3 laat zien dat de omgeving van het projectgebied een beperkt aantal kwetsbaarheden kent. In de bredere omgeving van het projectgebied bevinden zich Natura 2000-gebieden. Daarnaast kunnen beschermde dier- of plantensoorten in het projectgebied aanwezig zijn.

Nader te beoordelen aspecten

Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken worden de volgende milieuaspecten in dit hoofdstuk nader behandeld:

- natuur: Het project kan wat betreft soortenbescherming leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde flora en fauna. Ook zijn er vanuit de gebiedsbescherming mogelijk negatieve milieueffecten als gevolg van stikstofdepositie.
- verkeer: De nieuwe woonontwikkeling zal leiden tot een toename van het (gemotoriseerde) verkeer. Er zal nader worden beoordeeld of sprake is van negatieve (milieu-)effecten op het gebied van doorstroming en veiligheid.
- geluidshinder: Het project heeft een verkeersaantrekkende werking en leidt dus mogelijk ook tot een toename van geluidshinder (door verkeer) op de omgeving.
- luchtkwaliteit: De toename van het verkeer kan leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Aspecten waarbij op voorhand geen effecten zijn te verwachten

Van de overige milieuaspecten wordt op basis van de beoordeling van de kenmerken het concrete project en de bestaande situatie zoals omschreven in de voorgaande hoofdstukken op voorhand verwacht dat deze niet leiden tot betekenisvolle milieueffecten. Om alle aspecten nog kort langs te lopen:

- externe veiligheid: De functies in onderhavig project leiden niet tot externe veiligheidseffecten.
- cultuurhistorie: De functies in onderhavig project leiden niet tot negatieve effecten van cultuurhistorische waarden.
- bodem: Onderhavig project bevat geen onderdelen die mogelijk bedreigend zijn voor de bodem.
- geurhinder: De functies in onderhavig project leiden niet tot geurhinder.

- water: Er is met het project sprake van een toename van de bebouwing c.q. verharding ten opzichte van de huidige situatie. Echter voorziet het plan in voldoende mogelijkheden om te voorzien in een goede waterhuishouding. Negatieve gevolgen voor de waterhuishouding zijn op voorhand niet te verwachten.
- archeologie: Het plangebied kent een lage archeologische verwachtingswaarde.

De voorgaande aspecten worden daarom in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling niet nader besproken.

Opzet van de beoordeling

De inhoud van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is met name gebaseerd op algemeen beschikbare informatie, aangevuld met onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan.

4.2 Natuur

4.2.1 Huidige situatie

De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich door de aanwezigheid van woonhuizen en agrarische gronden. Aan de zuidwestelijke zijde bevinden zich woonhuizen en aan de noordoostelijke zijde bevinden zich agrarische gronden. Te midden, tussen perceel 10a en percelen 10 en 11, bevindt zich De 8 Vijver met hieromheen houtopstanden. Navolgende afbeeldingen geven de ligging van de verschillende percelen weer. Door SAB is een veldbezoek¹ uitgevoerd. Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van het plangebied en een impressie ten tijde van het veldbezoek.

Perceel 10a, foto genomen westelijke richting;

Perceel 10a, foto genomen noordelijke richting;

¹ SAB (2020). Quick scan natuur. Oldenzaal, De Graven Es 10, 10a en 11. Projectnummer: 200456. 3 december 2020

Perceel 10, foto genomen noordelijke richting;

Perceel 11, foto genomen in zuidelijke richting.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) en daarbij de perceelnummers aangegeven. Bron: PDOK. Bewerking: SAB.

4.2.2 Effecten ontwikkeling

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is een quick scan natuur² uitgevoerd, waarmee onderzocht is of er beschermde natuurwaarden - volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving - aanwezig zijn in het plangebied. Naast beschermde natuurwaarden in het plangebied is ook nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Hiervoor is een stikstofonderzoek³ uitgevoerd. Navolgend worden kort de conclusies van de quick scan en onderzoek uiteengezet.

² SAB (2020). Quick scan natuur. Oldenzaal, De Graven Es 10, 10a en 11. Projectnummer: 200456. 3 december 2020.

³ SAB (2021). Onderzoek stikstofdepositie. Graven Es gebieden 10, 10a en 11. Projectnummer: 200456. 12 januari 2021.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden Landgoederen Oldenzaal, Lemselermaten en Lonnekermeer liggen in de buurt van het plangebied. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van deze Natura 2000-gebieden is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. Daartoe is een stikstofberekening⁴ uitgevoerd. Hieruit volgt dat, zowel voor de aanleg- als gebruiksfase, geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Significante negatieve effecten worden derhalve uitgesloten.

Verder blijkt uit de quick scan dat in de omgeving van het plangebied geen Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur aanwezig is. De provinciale bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg en nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

Soortenbescherming

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg. Ondanks dat daarmee geen nader onderzoek benodigd is kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn in en rondom het plangebied. Iedereen dient te allen tijde voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

Conclusie

Gezien voorgaande is voor wat betreft natuur op zijn hoogst sprake van een beperkt negatief milieueffect. In ieder geval kan een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu worden uitgesloten

⁴ SAB (2021). Onderzoek stikstofdepositie. Graven Es gebieden 10, 10a en 11. Projectnummer: 200456. 12 januari 2021.

4.3 Verkeer

4.3.1 Huidige situatie

In de huidige situatie geldt er geen dusdanige verkeersaantrekkende werking vanuit het plangebied aangezien de planlocatie grotendeels onbebouwd is.

4.3.2 Effecten ontwikkeling

Voor het maken van een inschatting van de hoeveelheid autoverkeer die wordt gegenereerd bij een bepaalde ontwikkeling, hanteert het CROW⁵ kencijfers voor wat betreft verkeersgeneratie. Onder verkeersgeneratie wordt hierbij verstaan de totale hoeveelheid gemotoriseerd verkeer (excl. openbaar vervoer) die gedurende een gekozen tijdsperiode naar de desbetreffende voorziening toe rijdt en hiervan weggrijdt. Gezien het feit dat het plangebied aan de rand van de bebouwde kom van Oldenzaal ligt worden de kencijfers voor 'rest bebouwde kom' aangehouden. De gemeente Oldenzaal wordt conform CBS-gegevens ten aanzien van de mate van stedelijkheid gezien als een 'matig stedelijk' gebied. Omdat een definitieve invulling van het plangebied nog niet bekend is, is gekozen voor het worst-case uitgangspunt van 45 twee-onder-één-kapwoningen voor veld 10a. Onderstaande tabel geeft de verkeersgeneratie weer van de beoogde nieuwbouw op veld 10a en tabel 4 van veld 11 per etmaal. Bij de inschatting van de verkeersgeneratie is het getal naar boven is afgerond. Zo wordt de worst-case situatie berekend.

kenmerk	aantal	kencijfer	per	verkeersgeneratie gemiddeld
Koop huis twee-onder-een-kap	45	7,8	woning	circa 360
Koop huis vrijstaand	2	8,2	woning	circa 20
<i>totaal afgerond</i>	47			380

De capaciteit van de omliggende wegen is zodanig dat de verwachting gerechtvaardigd is dat het totale extra verkeer zonder problemen kan worden opgenomen in het heersende verkeersbeeld van de omliggende wegen.

Gezien voorgaande worden voor wat betreft verkeer geen negatieve (milieu)effecten verwacht op het gebied van doorstroming en veiligheid.

4.4 Geluid

4.4.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Oldenzaal. Rondom het plangebied zijn diverse 30 km/uur wegen gelegen. Ten noorden is de provinciale weg N343 gesitueerd.

⁵ CROW, publicatie 381, toekomstbestendig parkeren, van parkeerkencijfers naar parkeernormen.

4.4.2 Effecten ontwikkeling

De beoogde ontwikkeling van maximaal 47 woningen zorgt voor aantrekking van verkeer en daarmee potentieel hogere geluidswaarden. Onderhavig plan zal, via de aangrenzende 30 km/uur wegen, grotendeel worden ontsloten op de Wieldraaierlaan.

Uit de Wet Geluidhinder is af te leiden dat bij een geluidstoename van 1,5 dB de geluidstoename merkbaar toeneemt en mogelijk maatregelen gewenst zijn. Deze toename komt neer op een verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling van circa 40% (licht verkeer). In het kader van het bestemmingsplan is door SAB een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï⁶ uitgevoerd. Hieruit volgt dat op de Wieldraaierlaan circa 2.618 motorvoertuigen per etmaal rijden voor het maatgevende jaar 2031.

Zoals in de voorgaande paragraaf is gesteld, is de verkeersaantrekkende werking geschat op circa 380 extra motorvoertuigen per etmaal. Bij dit plan is daarmee te verwachten dat de verkeerstoename op de Wieldraaierlaan lager zal zijn dan 40%. Deze toename bedraagt met voorgaande uitgangspunten op zijn hoogst circa 15 % voor de Wieldraaierlaan. Er is dus naar verwachting geen sprake van een merkbare geluidstoename op wegen als gevolg van onderhavige ontwikkeling.

Gezien voorgaande worden voor wat betreft geluid geen negatieve (milieu)effecten verwacht.

4.5 Luchtkwaliteit

4.5.1 Huidige situatie

Om inzicht te krijgen in de huidige luchtkwaliteit zijn de kaarten met de achtergrondconcentraties van stikstofdioxide (NO₂), fijnstof (PM₁₀) en zeer fijnstof (PM₁₀) bestudeerd. De navolgende tabel brengt de achtergrondconcentraties in de huidige situatie in beeld. Daarnaast is inzicht gegeven in de wettelijke grenswaarden voor de betreffende stoffen vanuit de 'Wet Luchtkwaliteit' (Titel 5.2 Wet milieubeheer); dit bedragen de jaargemiddelde immissieconcentraties. Zoals te zien is zijn de achtergrondconcentraties voor stikstofdioxide en (zeer) fijnstof in de huidige situatie beneden de gestelde grenswaarden.

⁶ SAB (2021). Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï. Graven Es gebieden 10 en 11. projectnummer: 200456. 3 februari 2021

Kenmerk	Achtergrondconcentratie (2019, huidig)	Grenswaarde
Stikstofdioxide (NO ₂)	14 - 16 µg/m ³	40 µg/m ³
fijnstof (PM ₁₀)	15 - 17 µg/m ³	40 µg/m ³
zeer fijnstof (PM _{2.5})	8 - 10 µg/m ³	25 µg/m ³

Stikstofdioxide en (zeer) fijnstof huidige situatie (Bron: Atlas Leefomgeving).

4.5.2 Effecten ontwikkeling

Dit project voorziet in de realisatie van maximaal 47 woningen. Het project draagt daarom 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit, als ook weergegeven in de navolgende tabel. Raadpleging van de NSL-monitoringstool heeft daarnaast aangetoond dat er geen sprake is van (dreigende) grenswaarde-overschrijdingen. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's. Vanuit zowel de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening vormt het plan op het gebied van luchtkwaliteit daarom geen belemmering.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit		
Jaar van planrealisatie		2021
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		380
Aandeel vrachtverkeer		1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,31
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,06
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

NIBM tool, bron: Kenniscentrum InfoMil

Conclusie

Wat betreft het aspect 'luchtkwaliteit' is dus geen sprake van negatieve milieueffecten.

5 Conclusie

In voorliggend rapport is beoordeeld of als gevolg van de realisatie van maximaal 47 woningen in de woonwijk Graven Es te Oldenzaal nadelige effecten op het milieu zijn te verwachten. De navolgende tabel geeft een overzicht van de beoordeelde milieuaspecten en de daarbij behorende conclusies weer, zoals deze in hoofdstuk 4 aan bod zijn gekomen.

Aspect	Beoordeling milieueffecten
Natuur (gebiedsbescherming)	Op grond van het stikstofonderzoek kunnen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden door stikstof worden uitgesloten. Dit geldt voor zowel de aanleg- als gebruiksfase.
Natuur (soortenbescherming)	Voor het plan is een natuuronderzoek uitgevoerd. Hieruit volgt dat essentiële elementen van beschermde diersoorten zijn uitgesloten in het plangebied. Wel dient te allen tijde rekening gehouden te worden met alle broedende vogels en de zorgplicht. Negatieve effecten zijn daarmee op zijn hoogst beperkt. Dit effect kan zeker niet als een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu worden gekwalificeerd.
Verkeer	De beoogde ontwikkeling zorgt voor een verkeersaantrekkende werking zonder te verwachten afwikkelingsproblemen op de omliggende wegen. Voor wat betreft verkeer zijn geen negatieve (milieu)effecten te verwachten.
Geluid	Als gevolg van de beoogde ontwikkeling zal er sprake zijn van een extra verkeersaantrekkende werking ten opzichte van de huidige situatie. Hiermee zou sprake kunnen zijn van een toename van geluidshinder op bestaande omringende woningen. De toename van het verkeer is echter minder dan 40% (licht verkeer) ten opzichte van de huidige verkeersintensiteit. Negatieve (milieu)effecten zijn daarmee uitgesloten.
Lucht	Er zijn geen nadelige gevolgen te verwachten. Gezien de bestaande achtergrondconcentraties en de planbijdrage is geen sprake van een wezenlijke verslechtering.

De uitkomst van de in voorgaande hoofdstukken uitgevoerde toets is dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het plan die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor de meeste milieuaspecten geldt dat er geen effect optreedt.

De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.

Gebruikte onderzoeken/bronnen

Onderzoeken

- Quick scan Natuur (SAB)
- Onderzoek stikstofdepositie (SAB)
- Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï (SAB)

Bronnen

- Atlas leefomgeving <http://www.atlasleefomgeving.nl/kijken>
- Publieke Dienstverlening op de kaart (PDOK) <http://pdokviewer.pdok.nl/>
- Milieu-kenniscentrum Infomil <http://www.infomil.nl/>
- CBS-Statline, statistische informatie <http://statline.cbs.nl/Statweb/>
- Wetgeving, overheidsportal <http://wetten.overheid.nl/zoeken>
- AERIUS Calculator, kaartbeeld Natura 2000 <https://calculator.aerius.nl/calculator/>
- Natura 2000 Database